

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 19 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z póź. zm.) dla rezerwatu przyrody sporządza się plan ochrony. Plan ustanawia regionalny dyrektor ochrony środowiska w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia (art. 19 ust. 6 ww. ustawy).

Plan ochrony rezerwatu przyrody powinien zawierać:

- 1) cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji,
- 2) identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków,
- 3) wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej,
- 4) określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań,
- 5) wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępniania,
- 6) wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza,
- 7) ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Ponadto, zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody plan ochrony rezerwatu przyrody w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 powinien uwzględniać zakres planu zadań ochronnych albo planu ochrony dla obszaru Natura 2000.

Celem ochrony rezerwatu przyrody „Las Lipowy Obrożyska” jest zachowanie ze względów naukowych fragmentu lasu będącego pozostałością pierwotnych lasów łąkowych z lipą drobnolistną w Karpatach. Powierzchnia rezerwatu wynosi 112,88 ha.

Rezerwat położony jest na terenie Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna, w powiecie nowosądeckim, w województwie małopolskim, na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Piwniczna.

Rezerwat przyrody znajduje się w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Popradzka PLH120019, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”, dla którego nie został ustanowiony plan zadań ochronnych ani też plan ochrony.

Dokumentacja przyrodnicza, na podstawie której opracowano projekt planu ochrony była sporządzona w latach 2013 – 2014.

W planie ochrony rezerwatu opisano przyrodnicze i społeczne uwarunkowania mające wpływ na realizację celów ochrony rezerwatu. Do najważniejszych z nich należą:

- położenie rezerwatu w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Popradzka PLH120019,
- występowanie w rezerwacie naturalnych i mało zniekształconych zbiorowisk leśnych: grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* i olszyny górskiej *Alnetum incanae*. Grąd subkontynentalny wchodzi w skład siedliska przyrodniczego o kodzie 9170 grąd środkowoeuropejski i grąd subkontynentalny, a olszyna górska w skład siedliska

przyrodniczego 91E0 *¹Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Oba siedliska przyrodnicze są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

- występowanie w rezerwacie licznych gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie ścisłej i częściowej, w tym gatunków wymagających ochrony na podstawie dyrektyw Unii Europejskiej, Dwa gatunki: 1352 *wilk *Canis lupus* i 1361 *ryś *Lynx lynx* są przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000,
- położenie rezerwatu wewnątrz rozległej ostoi Beskidu Sądeckiego, która należy do Karpackiego korytarza ekologicznego,
- położenie rezerwatu w całości na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Piwniczna,
- położenie rezerwatu w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy miejscowości Muszyna,
- udostępnienie turystyczne, rekreacyjne, i edukacyjne części rezerwatu poprzez wyznaczoną ścieżkę dydaktyczną.

W planie ochrony zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne rezerwatu oraz ich skutki i określono sposoby ich eliminacji lub minimalizacji negatywnych oddziaływań. Za najistotniejsze zagrożenia dla środowiska przyrodniczego rezerwatu uznano:

- penetrację rezerwatu poza wyznaczonymi szlakami skutkującą płoszeniem zwierząt, niszczeniem szaty roślinnej oraz zaśmiecaniem rezerwatu,
- oddziaływania antropogeniczne docierające do wnętrza rezerwatu z terenów zurbanizowanych położonych w jego otoczeniu,
- presję inwestycyjną na tereny położone w otulinie rezerwatu,
- rozprzestrzenianie się gatunków obcych w wyniku nieumyślnego ich przenoszenia przez ludzi lub w wyniku przenikania z terenów zabudowy sąsiadujących z rezerwatem,
- ruch pojazdów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej po szlaku zrywkowym i drodze w dolinie Milickiego Potoku,
- zniekształcenie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej dwóch drzewostanów o powierzchni 6,46 ha na skutek gospodarki przeszłej prowadzonej przed utworzeniem rezerwatu, polegające na sztucznym wprowadzeniu sosny, modrzewia i brzozy na gruntach porolnych.

Na podstawie wyżej wymienionych uwarunkowań uznano, że najwłaściwszym sposobem ochrony środowiska przyrodniczego rezerwatu jest objęcie ochroną ścisłą przeważającej powierzchni rezerwatu (100,50 ha). Ochrona ścisła polega na całkowitym i trwałym zaniechaniu bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych, a w przypadku gatunków – na całorocznej ochronie należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju. Pozostały obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną. W jego skład wchodzi drzewostany rosnące na gruntach porolnych (6,46 ha), kępa cisa pospolitego w wydzielaniu 103a o powierzchni 1,05 ha oraz miejsca zbioru nasion lipy drobnolistnej z drzew nasiennych o powierzchni 4,82 ha. Dla tych fragmentów rezerwatu zaplanowano działania ochronne polegające na przebudowie zniekształconych drzewostanów, stwarzaniu dogodnych warunków siedliskowych dla cisa pospolitego oraz dopuszczeniu możliwości zbioru nasion lipy drobnolistnej na potrzeby gospodarki leśnej.

Pozostałe działania ochronne związane są z czytelnym oznaczeniem jego granic, utrzymaniem właściwego stanu nawierzchni ścieżki dydaktycznej i infrastruktury turystycznej z nią związanej oraz kontrolą przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w rezerwacie. Wyżej określone działania gwarantują, w perspektywie obowiązywania planu

¹ Symbol „*” oznacza typy siedlisk o znaczeniu priorytetowym.

ochrony, zachowanie przedmiotów ochrony rezerwatu oraz utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000.

W planie ochrony nie wyznaczono miejsc, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt. 4, 11, 14 i 16 ustawy o ochronie przyrody, tj. udostępnionych do: polowania; prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej; połowu ryb i innych organizmów wodnych; wprowadzania psów, ze względu na uwarunkowania przyrodnicze rezerwatu i jego ścisłą ochronę.

W zarządzeniu nr 4/17 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego i dróg udostępnionych dla ruchu pojazdów w rezerwacie przyrody „Las Lipowy Obrożyska” wyznaczony został szlak udostępniony dla ruchu pieszego, oznaczony w terenie jako ścieżka dydaktyczna, oraz droga udostępniona dla ruchu pojazdów, służąca Nadleśnictwu Piwniczna do prowadzenia gospodarki leśnej.

Poza wyżej wymienionymi miejscami w planie ochrony nie wyznaczono innych obszarów i miejsc udostępnionych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych. Przebywanie w rezerwacie poza wyznaczoną trasą ścieżki dydaktycznej i poza drogą jest zabronione. Wykonywanie czynności innych niż wymienione w planie ochrony rezerwatu jest zabronione. Prowadzenie badań naukowych w rezerwacie wymaga zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie, udzielanej na podstawie art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

W planie ochrony sformułowano ustalenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna, a także do planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, mające na celu eliminację lub ograniczenie zagrożeń zewnętrznych dla rezerwatu. Ustalenia w brzmieniu:

1) *„w otulinie rezerwatu nie należy zmieniać sposobów zagospodarowania terenów ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna obowiązujących na dzień 1 marca 2017 r.,*

2) *w otulinie rezerwatu należy:*

a) *ograniczyć zachodnie granice terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej MU1 wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna do zasięgu zachodniej granicy terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN1, na odcinku równoległym do granic rezerwatu, wyznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna obowiązującym na dzień 1 marca 2017 r.*

b) *ograniczyć zachodnie i północne granice terenu usług uzdrowskich UU3 wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna do zasięgu północno-zachodnich i północnych granic terenu Usług wypoczynku, rekreacji, sportu, kultury i obiektów użyteczności publicznej oraz usług handlowych i gastronomicznych 3UTW/p wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna obowiązującym na dzień 1 marca 2017 r.”*

mają na celu zwrócenie uwagi na konieczność ochrony rezerwatu przyrody poprzez odpowiednie zagospodarowanie jego otoczenia. Ograniczenie zasięgu dwóch terenów wskazanych pod zainwestowanie w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna do granicy terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN1 i granicy terenu Usług wypoczynku, rekreacji, sportu, kultury i obiektów użyteczności publicznej oraz usług handlowych i gastronomicznych 3UTW/p wyznaczonych w dwóch obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ma na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań

antropogenicznych na środowisko przyrodnicze rezerwatu, ochronę strefy ekotonowej oraz zachowanie terenów otwartych położonych w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu jako miejsca żerowania i regularnego przebywania chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt związanych z rezerwatem.

W planie ochrony nie było możliwości uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ze względu na brak sporządzonego audytu krajobrazowego dla obszaru województwa małopolskiego. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu Sejmik Województwa Małopolskiego ma 3 lata na uchwalenie audytu krajobrazowego licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. w terminie do 11.09.2018 r.

Plan ochrony rezerwatu zawiera zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wymagany na podstawie art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Plan ochrony określa: zidentyfikowane istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 możliwe do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu ochrony rezerwatu, działania ochronne dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, ze wskazaniem obszarów ich wdrażania i podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie tych działań, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz realizacji celów działań ochronnych.

Dla zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ustalono następujące cele realizacji działań ochronnych:

- utrzymanie istniejącego stanu ochrony siedliska 9170 łąk subkontynentalny *Tilio-Carpinetum* na stanowisku 9170_1 ocenionym na FV,
- poprawę parametru struktura i funkcje płatu siedliska 9170 łąk subkontynentalny *Tilio-Carpinetum* na stanowisku 9170_2 ocenionego na U2 do stanu co najmniej U1 poprzez modyfikację sposobu gospodarowania lasem,
- utrzymanie istniejącego stanu ochrony płatu siedliska 91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnetum glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), podtyp 91E0-6 – nadrzeczna, olszyna górską *Alnetum incanae* na poziomie U1,
- utrzymanie ochrony rezerwatowej i zmniejszenie antropopresji w rezerwacie w celu ochrony siedlisk 2 gatunków: 1352 *wilka *Canis lupus* i 1361 *rysi euroazjatyckiego *Lynx lynx*.

Wyżej wymienione cele będą realizowane poprzez wykonanie działań ochronnych.

Działania ochronne zaplanowane dla obszaru Natura 2000 są tożsame z działaniami określonymi dla rezerwatu przyrody.

Skuteczność tych działań w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 będzie oceniana na podstawie monitoringów zaplanowanych do realizacji co 6 lat.

W planie ochrony nie wskazano działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000 w granicach rezerwatu przyrody, ze względu na odpowiednie rozpoznanie stanu zachowania środowiska przyrodniczego rezerwatu w trakcie prac terenowych prowadzonych nad projektem planu ochrony.

Plan ochrony rezerwatu zawiera wskazania do zmiany obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna (Uchwała nr XIV.155.2015 Rady Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna z dnia 17 listopada 2015 r.) w brzmieniu:

„w otulinie rezerwatu należy:

- c) ograniczyć zachodnie granice terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej MUI wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna do zasięgu zachodniej granicy terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN1, na odcinku równoległym do granic rezerwatu, wyznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna obowiązującym na dzień 1 marca 2017 r.
- d) ograniczyć zachodnie i północne granice terenu usług uzdrawiskowych UU3 wyznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna do zasięgu północno-zachodnich i północnych granic terenu Usług wypoczynku, rekreacji, sportu, kultury i obiektów użyteczności publicznej oraz usług handlowych i gastronomicznych 3UTW/p wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna obowiązującym na dzień 1 marca 2017 r.”

Uzasadnieniem wprowadzenia powyższych zmian jest ograniczenie negatywnych oddziaływań antropogenicznych na siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000, pochodzących z terenów zabudowanych oraz generowanych przez ruch drogowy (zanieczyszczenie hałasem i światłem, obecność ludzi, wnikanie gatunków obcych itd..).

Na podstawie art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody oraz § 3 i § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794), w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.) zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody.

W okresie od 22 marca 2017 r. do 18 kwietnia 2017 r. projekt planu ochrony podlegał wyłożeniu do publicznego wglądu. Informację o wyłożeniu podano w obwieszczeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie, znak: OP-I.6202.1.3.2017.RS z dnia 3 marca 2017 r. informującym o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektu planu ochrony i dokumentacji sporządzonej na jego potrzeby. W dniu 3 marca 2017 r. obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w Biuletynie Informacji Publicznej i zawieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie oraz w Wydziale Terenowym Dyrekcji w Starym Sączu. Zostało także opublikowane w Gazecie Krakowskiej z dnia 9 marca 2017 r. Ponadto obwieszczenie przekazano Urzędowi Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna przy piśmie, znak: OP-I.6202.1.3.2017.RS, z dnia 7 marca 2017 r. z prośbą o wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy lub przekazanie treści ogłoszenia społeczności lokalnej w inny sposób przyjęty w Gminie.

Podczas wyłożenia projektu planu ochrony do publicznego wglądu, zgłoszono do niego następujące uwagi i wnioski.

....

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, w dniu ... r. RDOŚ w Krakowie wystąpił do Rady Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna o zaopiniowanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Lipowy Obrożyska” (data doręczenia ... r.). Rada zaopiniowała ... projekt planu ochrony (Uchwała Nr ... z dnia ... r.).

Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Krakowie zaopiniowała projekt zarządzenia na posiedzeniu w dniu ... r. (Uchwała nr ..., w Krakowie):

Wojewoda Małopolski dokonał kontroli zarządzenia pod kątem zgodności z przepisami prawa i stwierdził, że w piśmie z dnia, znak:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie podpisał zarządzenie w dniu

....

GŁÓWNY REGALISTA

mgr inż. Robert Sawá

Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Krakowie
Regionalny Konserwator Przyrody

dr. Bożena Kotońska

Naczelnik Wydziału

mgr Iwona Jarnocik